

عناصر فیلم‌نامه‌نویسی

اروین آر. بلکر

٢٣٦

محمد گذرآبادی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران ۹۷ / آغاز

and 32nd Street, New York City - 02997-AV

三

انتشارات هرمس

انتشارات هرمس

فهرست

بیشگفتار

پیشگفتار
مقدمه

بخش اول

- فصل اول: تعاریف
فصل دوم: کشمکش
فصل سوم: ساختار
فصل چهارم: شخصیت
فصل پنجم: معرفی
فصل ششم: گفتگو

بخش دوم

- فصل هفتم: شکل و شمایل یک فیلمنامه حرفه‌ای
فصل هشتم: ملاحظات تولید
فصل نهم: آشکال و تکنیکهای دیگر
عناصر فیلمنامه دانشجویی
فیلم‌شناسی
نمایه اصطلاحات

۱	کتاب آماده برای درس طبق زیر از علاقه دارند نبود. و بهد
۲	سازمانی از اینها که خارج از کلاس اقتصاد دامادی
۳	برنگاه گفتگو، به دلیل می‌گردید، اما این
۹	بروکسور بلکه بول بروکسور می‌خواهد بگویی
۱۳	با طبل سالمانه
۱۹	دیگر بخود را به
۳۱	جیوه‌گی برای بر
۳۷	استانایی تغیر و
۴۳	درام هم‌اکثر امریکا
۵۳	ترور و سیاست
۶۱	استانای داشک، پنا
۶۵	اصحای سخت می‌
۶۹	ساختار به مراتب
۷۳	دانشجویی را تغییر دادم و هر یا میان

او در دانشگاه کالجی بود و بخوبی می‌دانست که از کلاس از دانشجویان خواسته می‌شد فضایی را در قالب خلاصه دانستان داشته باشند. از توانایی‌ای تک‌تک دانشجویان و بیشترین فیلمنامه از آن داشتند. در مراحل پیش‌ترین، هر دانشجو نظم حاصلی را برای صحنه‌های فیلمنامه خود از آنها می‌گردید و آن‌گاه دو ساعت سکوت می‌گردید و به پاسخ تک‌تک مکلاس‌سایان به این سوال گوش می‌دادند اما اگر خوبیه کنند قصه و مذکورین سینا بزرگترین خدمت استاد بوده است.

استیون اچ. والتر، ۱۹۸۰

و پیش‌ترین فیلمنامه از آن داشتند. در مراحل پیش‌ترین، هر دانشجو نظم حاصلی را برای صحنه‌های فیلمنامه خود از آنها می‌گردید و آن‌گاه دو ساعت سکوت می‌گردید و به پاسخ تک‌تک مکلاس‌سایان به این سوال گوش می‌دادند اما اگر خوبیه کنند بودند این فیلمنامه را می‌خوبیدند چرا ازی؟ چرا نه؟ این کلاسها جای آدمهای خجالتی، نظریه‌پردازان و کسانی

پیشگفتار

که به بیان آزاد یا «فراتر رفتن از زانر» علاقه دارند نبود. و چه بسا برای کسی مثل من هم که خارج از کلاس افتخار دامادی ایشان را داشتم، به تجربه‌ای دردناک بدل می‌گردید. اما این استخوان خرد کردن لازم بود، زیرا پروفسور بلکر خوب می‌دانست که دانشجویان پس از اقام کلاس‌های وی باید در حرفه‌ای دشوار و پرخطر مشغول کار شوند.

با مرگ اروین بلکر درواقع کتاب عناصر فیلمنامه‌نویسی ناقام ماند. بنابراین همسر ایشان اتل اچ. بلکر^۱، دخترشان دبورا واینر^۲ و بندۀ دست به کار شدیم و دست نوشته‌های استاد را با صحبت‌های ضبط شده او در کلاس و یادداشت‌های دستیارش در دانشگاه، پیتر راتنبرگ^۳، مقایسه نودیم. ما در تنظیم مطالب هرگز از طرح کلی استاد تخطی نکردیم؛ به عبارت دیگر، نه چیزی را اضافه کردیم و نه چیزی را تغییر دادیم و هر جا میان یادداشت‌های او، نوارها و جزوئ کلاس اختلافی دیده می‌شد، بهترین شکل بیان موضوع مورد بحث را انتخاب کردیم. و به هر تقدیر آرایش کتاب و نثر آن متعلق به پروفسور بلکر است.

موقفیت خارق العاده پروفسور بلکر در امر آموزش حاصل سخت‌گیریهای او، شناختش از تواناییهای تک‌تک دانشجویان و روش تدریس وی بود، روشی که در قالب کتاب حاضر فشرده شده است. شاید مبالغه نباشد اگر بگوییم موقفیت دانشجویان وی به عنوان کارگردان، فیلمنامه‌نویس، ویراستار قصه و مدرس سینما بزرگترین خدمت استاد بوده است.

استیون اچ. واینر^۴، ۱۹۸۶

اروین بلکر بر این باور نبود که خلاقیت آموختنی است، اما معتقد بود که اصول و فن فیلمنامه‌نویسی – یعنی ساختار، پیرنگ، گفتگو، معرفی و شخصیت – را می‌توان آموخت. پروفسور بلکر اصول فوق را از منابع متعدد جمع آوری نمود و آنها راطی سالم‌الحال، تلخیص و پالوده کرد. وی افرون بر چهل سال از زندگی خود را به غایشنامه‌نویسی برای رادیو، فیلمنامه‌نویسی، نویسنده‌گی برای برنامه‌های مستند و غایشی تلویزیون، ویرایش داستانهای تلویزیونی و زمان‌نویسی گذارند. او به شعر حماسی، درام معاصر امریکایی و درام عصر الیزابت، قصه‌های عصر آرتور و – بیش از همه – تئاتر کلاسیک یونان علاقه‌ای وافر و محققانه داشت. بنابراین، دانشجویانش با راهنماییهای او با اضباط سخت سینمای مدرن امریکا و نیز مفهوم عمیق و ابدی «ساختار» به منزله زیرینای روایت دراماتیک آشنا می‌شدند. عناصر فیلمنامه داستانی که به فشرده‌ترین شکل ممکن پیراسته و تصفیه شده‌اند عمدتاً حاصل تدریس دوره مقدماتی او در دانشگاه کالیفرنیای جنوبی هستند. در آن کلاس از دانشجویان خواسته می‌شد قصه‌ای را در قالب خلاصه داستان و پیش‌نویس فیلمنامه ارائه دهند. در مراحل پیش‌رفته‌تر، هر دانشجو نظم خاصی را برای صحنه‌های فیلمنامه خود ارائه می‌کرد و آن‌گاه دو ساعت سکوت می‌نمود و به پاسخ تک‌تک همکلاسیهایش به این سؤال گوش می‌داد: آیا اگر تهیه کننده بودید این فیلمنامه را می‌خریدید؟ چرا آری؟ چرا نه؟ این کلاس‌ها جای آدمهای خجالتی، نظریه‌پردازان و کسانی